

Inhoudsopgave

Algemene voorwaarden	2
Onzekerheidsvereiste.....	2
1. Begripsomschrijving	2
2. Omvang van de dekking.....	3
3. Uitsluitingen.....	5
4. Schade	7
5. Premiebetaling en schade-uitkeringen	7
6. Wijziging van het risico	9
7. Duur en einde van de verzekering.....	9
8. Verdeling	9
9. Toepasselijk recht.....	9
10. Geschillen.....	9
11. Mededelingen.....	9
12. Privacybescherming	10
Bijzondere voorwaarden	11
Rubriek I: Algemene aansprakelijkheid	11
13. Nadere dekkingsomschrijving.....	11
14. Aanvullende uitsluitingen.....	11
Rubriek II: Werkgeversaansprakelijkheid	12
15. Aanvullende begripsomschrijving	12
16. Nadere dekkingsomschrijving.....	12
17. Aanvullende uitsluiting.....	13
Rubriek III: Milieuaansprakelijkheid (plotselinge aantasting)	14
18. Nadere dekkingsomschrijving.....	14
19. Aanvullende uitsluitingen en bepalingen	14

Deze verzekering beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in art. 7:925 Burgerlijk Wetboek (BW), voor zover de *schade* op vergoeding waarvan *aanspraak* wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen bij het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit voor *verzekerde schade* was ontstaan of naar de normale loop van *omstandigheden* nog zou ontstaan. Het enige gevolg van het ontbreken van onzekerheid is dat de betreffende *schade* niet is gedekt, de verzekering blijft van kracht.

Algemene voorwaarden

Voor de in deze algemene en bijzondere voorwaarden *cursief* gedrukte begrippen, zijn in artikel 1 of in de rubrieken een definitie opgenomen.

Onzekerheidsvereiste

Deze overeenkomst beantwoordt - tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen - aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, indien en voor zover de door een *derde* geleden *schade* op vergoeding waarvan jegens een *verzekerde aanspraak* wordt gemaakt, het gevolg is van *handelen of nalaten* waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit *schade* voor de *derde* was ontstaan dan wel naar de normale gang van zaken nog zou ontstaan.

1. Begripsomschrijving

1.1 Verzekeringnemer

Degene met wie de verzekeringsovereenkomst is aangegaan.

1.2 Verzekerde(n)

1.2.1 De *verzekeringnemer* in zijn hoedanigheid als omschreven in de polis.

1.2.2 Andere in de polis als *verzekerde(n)* opgenomen natuurlijke of rechtspersonen in de hoedanigheid als omschreven in de polis.

1.2.3 De vennoten, commissarissen en bestuurders van de *verzekerde(n)* als genoemd in de artikelen 1.2.1 en 1.2.2, handelend als zodanig.

1.2.4 De personeelsverenigingen, pensioenfondsen en andere fondsen, instellingen en stichtingen opgericht in het kader van de arbeidsverhoudingen tussen de *verzekerden* als genoemd in de artikelen 1.2.1 en 1.2.2 en hun ondergeschikten alsmede de bestuursleden daarvan, handelend als zodanig.

1.2.5 De ondergeschikten, stagiaires, vrijwilligers, familieleden en huisgenoten van de *verzekerden* als genoemd in de artikelen 1.2.1 tot en met 1.2.4, voor zover zij werkzaamheden verrichten binnen het raam van de *verzekerde* hoedanigheid.

1.2.6 Deze verzekering is niet van toepassing op een vestiging in het buitenland of een ondergeschikte daarvan, tenzij nadrukkelijk anders overeengekomen.

1.3 Verzekeraars

Zij die gezamenlijk het *verzekerde* risico dragen, ieder voor zijn aandeel in het *verzekerde* bedrag.

1.4 Makelaar

De bemiddelaar bij deze verzekering.

1.5 Derde(n)

Iedereen met uitzondering van de aansprakelijk gestelde *verzekerde(n)*.

1.6 Schade

1.5.1 *Personenschade*

Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de op geld waardeerbare gevolgen hiervan.

1.5.2 *Zaakschade*

1.5.2.1 Beschadiging, vernietiging of verlies van zaken van *derden* met inbegrip van de op geld waardeerbare gevolgen hiervan.

1.5.2.2 Als *zaakschade* wordt tevens beschouwd het verontreinigd of vuil worden van zaken of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen.

1.7 Milieuaantasting

De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

1.8 Bereddingskosten

Kosten van maatregelen die door of vanwege *verzekeringnemer* of een *verzekerde* worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van *schade* af te wenden waarvoor - indien gevallen- een *verzekerde* aansprakelijk zou zijn en de verzekering dekking biedt, of om die *schade* te beperken. Onder kosten van maatregelen wordt in dit verband mede verstaan *schade* aan zaken die bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen worden ingezet.

1.9 Aanspraak

Een tegen *verzekerde* ingestelde *aanspraak* tot vergoeding van *schade*, voortvloeiend uit een handelen of nalaten. Aanspraken, al dan niet tegen meer *verzekerden* ingesteld, worden als één *aanspraak* beschouwd als deze met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, of uit hetzelfde *handelen of nalaten* voortvloeien of uit een opeenvolgend *handelen of nalaten* met dezelfde oorzaak voortvloeien en worden geacht bij *verzekeraars* te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste *aanspraak* is aangemeld.

1.10 Omstandigheden

Een of meer feiten waaruit een reële dreiging van een *aanspraak* kan worden afgeleid. Als zodanig worden beschouwd feiten ten aanzien waarvan *verzekerde* concreet kan meedelen uit welk handelen of nalaten de *aanspraak* kan voortvloeien en van wie de *aanspraak* kan worden verwacht.

1.11 Handelen of nalaten

Een gedraging van *verzekerde* waaruit een *aanspraak* voortvloeit. Met een gedraging van *verzekerde* wordt gelijk gesteld een *schade* voorval dat uitsluitend vanwege een aan *verzekerde* toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van *verzekerde* komt.

1.12 Geldigheidsduur

De periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de beëindigingsdatum van de verzekering.

1.13 Verzekeringsjaar

Een periode van twaalf (12) maanden vanaf de premievervaldag en elke aansluitende periode van gelijke duur. Indien de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premievervaldag of vanaf de premievervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan twaalf (12) maanden, wordt een dergelijke periode ook als een *verzekeringsjaar* beschouwd. Bij een *geldigheidsduur* korter dan twaalf (12) maanden is het *verzekeringsjaar* gelijk aan de *geldigheidsduur*.

2. Omvang van de dekking

2.1 Aansprakelijkheid

2.1.1 Verzekerd is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor door *derden* geleden *schade* in verband met *handelen of nalaten* in de *verzekerde* hoedanigheid, zulks met inachtneming van de in de polis van toepassing verklaarde voorwaarden en rubrieken.

2.1.2 Andere *verzekerden* dan *verzekeringnemer* kunnen slechts rechten aan deze verzekering ontleen door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door *verzekeringnemer* tegenover *verzekeraars* afgelegd.

2.2 Verzekerd bedrag

Verzekeraars vergoeden voor alle *verzekerden* tezamen per *aanspraak* respectievelijk per *verzekeringsjaar* boven het eigen risico ten hoogste de in de polis genoemde *verzekerde* bedragen.

2.3 Cumulatie

Indien in geval van *schade* de aansprakelijkheid van *verzekerde* onder meer dan één van de van toepassing verklaarde rubrieken verzekerd is, zullen de *verzekerde* bedragen van deze rubrieken niet cumuleren. Per *aanspraak* zal nimmer meer dan eenmaal het hoogste van toepassing zijnde *verzekerde* bedrag per *aanspraak* respectievelijk per *verzekeringsjaar* gelden. Indien ingeval van *schade* meerdere eigen risico's van toepassing zijn, zullen de eigen risico's niet cumuleren. Per *aanspraak* zal nimmer meer dan eenmaal het hoogste van toepassing zijnde eigen risico gelden.

2.4 Extra vergoedingen

Verzekeraars vergoeden zondig boven het *verzekerde* bedrag per *aanspraak* of per *verzekeringsjaar* de hierna genoemde kosten:

2.4.1 De *bereddingskosten*.

2.4.2 De kosten van verweer, waaronder worden verstaan alle door of met toestemming van *verzekeraars* gemaakte kosten van verweer en rechtsbijstand, ook al gaat het om ongegronde aanspraken of om een strafvervolgning.

2.4.3 De wettelijke rente over het door de verzekering gedekte deel van de hoofdsom.

- 2.4.4 Zekerheidstelling
- 2.4.4.1 Indien op het polisblad en/of het polisaanhangsel een bedrag per cautie is vermeld en in geval van *schade*, waarvoor *verzekerde* aansprakelijk is gesteld -en deze verzekering dekking biedt- op last van de bevoegde overheid respectievelijk rechter een cautie moet worden gesteld, zullen *verzekeraars* die cautie stellen en de daaraan verbonden kosten voor hun rekening nemen tot het beloop van het op het polisblad en/of het polisaanhangsel vermelde bedrag per cautie.
- 2.4.5 Het eigen risico is niet van toepassing op deze extra vergoedingen. Deze extra vergoedingen tezamen zijn gemaximeerd tot ten hoogste een bedrag gelijk aan het *verzekerde* bedrag voor de betreffende *aanspraak*.

2.5 Dekkingsgebied

Het dekkingsgebied van deze verzekering is de gehele wereld.

Niet gedekt zijn echter aanspraken

- gebaseerd op het recht van de Verenigde Staten van Amerika of Canada of
- gebaseerd op gerechtelijke uitspraken door een rechtsprekende instantie in de Verenigde Staten van Amerika of Canada

indien die voortvloeien uit door *verzekerde*

- geleverde en/of gefactureerde zaken aan of
- verrichte en/of gefactureerde werkzaamheden voor cliënten in de USA en/of Canada.

2.6 Voorrisico

Tenzij uitdrukkelijk uitgesloten zijn meeverzekerd aanspraken of *omstandigheden* die voortvloeien uit een *handelen of nalaten* dat heeft plaatsgevonden vóór de ingangsdatum van de verzekering.

2.7 Namelding

- 2.7.1 Bij een gehele of gedeeltelijke oversluiting van een door een verzekeraar geaccepteerd aandeel of bij beëindiging van deze verzekering geldt voor de uitleg van de artikelen 13, 16 en 18 dat *omstandigheden* die vóór de oversluiting/beëindiging bij *verzekerde* bekend zijn alsmede aanspraken tot *schadevergoeding* die vóór de oversluiting/beëindiging tegen *verzekerde* zijn ingesteld, maar nog niet bij *verzekeraars* zijn gemeld, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4 worden geacht bij *verzekeraars* te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de oversluiting/beëindiging, mits de schriftelijke melding aan *verzekeraars* binnen drie (3) maanden na de oversluiting/beëindiging heeft plaatsgevonden.
- 2.7.2 Indien *verzekeraars* overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.1 van hun recht gebruik maken de verzekering te beëindigen, heeft *verzekeringnemer* het recht om vóór de beëindigingsdatum de termijn van aanmelden tot één (1) jaar te verlengen voor aanspraken, die voortvloeien uit een *handelen of nalaten*, dat heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingsdatum. *Verzekeraars* hebben het recht voor deze verlenging een aanvullende premie en/of aanpassing van de voorwaarden te bedingen.
- 2.7.3 Indien de verzekering eindigt wegens opheffing van het bedrijf of beëindiging van het beroep van *verzekerde*, als bedoeld in artikel 7.3, heeft de *verzekeringnemer* het recht om vóór de beëindigingsdatum de termijn van aanmelden tot vijf (5) jaar te verlengen voor aanspraken, die voortvloeien uit een *handelen of nalaten*, dat heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingsdatum. *Verzekeraars* hebben het recht voor deze verlenging een aanvullende premie en/of aanpassing van de voorwaarden te bedingen.
- 2.7.4 Voor aanspraken aangemeld binnen de in de artikelen 2.7.2 en 2.7.3 genoemde termijnen van één (1) respectievelijk vijf (5) jaar, geldt dat deze worden toegerekend aan het *verzekeringsjaar* direct voor de beëindigingsdatum.

2.8 Samenloop

In afwijking van het bepaalde in artikel 7:961 BW geldt het volgende:

- 2.8.1 Indien blijkt dat een door deze verzekering gedekte *aanspraak* eveneens onder (een) andere verzekering(en) is gedekt of daarop gedekt zou zijn als deze verzekering niet zou hebben bestaan, geldt dat onderhavige verzekering uitsluitend de *schade* vergoedt die het bedrag te boven gaat waarop *verzekerde* elders *aanspraak* kan maken respectievelijk dekking biedt voor het verschil in voorwaarden. Een eigen risico dat krachtens die andere verzekering(en) wordt gelopen is van de dekking uitgesloten.
- 2.8.2 Als in de andere verzekering(en) een zelfde bepaling voorkomt als genoemd in het vorige lid of een bepaling met een soortgelijke strekking of als de *schaderegeling* onder die verzekering(en) problemen oplevert, dan nemen *verzekeraars* de *schade* in behandeling. *Verzekeraars* vergoeden tot een bedrag gelijk aan de *schadevergoeding* die zou zijn betaald als de andere verzekering(en) niet zou(den) hebben bestaan. De *verzekerde* verplicht zich hierbij om in dat geval zijn vordering op de *verzekeraars* van de andere verzekering(en) aan *verzekeraars* te cederen voor het bedrag dat *verzekeraars* betalen boven hetgeen zij verschuldigd zijn op grond van artikel 2.8.1, of (indien in de andere verzekering(en) een gelijke samenloopbepaling voorkomt) op grond van het geldende recht.

3. Uitsluitingen

3.1 Opzicht

Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van zaakschade aan zaken die is veroorzaakt gedurende de tijd dat *verzekerde* of iemand namens hem deze zaken daadwerkelijk vervoert, bewerkt, behandelt, bewoont, huurt, leent, gebruikt, bewaart of om welke reden dan ook onder zich heeft. Deze uitsluiting geldt niet voor de uit deze zaakschade voortvloeiende personenschade en zaakschade.

Deze uitsluiting geldt ook niet met betrekking tot:

3.1.1 *Werkzaamheden bij derden*

De aansprakelijkheid voor zaakschade aan zaken van *derden* ontstaan tijdens de werkzaamheden bij die *derden*, voor zover het zaken betreft die geen onderwerp zijn van de uit te voeren overeenkomst en/of waaraan op het moment van de schadeveroorzaking geen werkzaamheden werden verricht.

3.1.2 *Zaakschade aan zaken van ondergeschikten*

De aansprakelijkheid voor zaakschade aan zaken van ondergeschikten waarvoor *verzekerde* als werkgever aansprakelijk is.

3.1.3 *Schade die door een brandverzekeraar is of zou zijn vergoed*

Aanspraken tot vergoeding van zaakschade aan zaken, die *verzekerde* anders dan in huur, pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich had, indien en voor zover deze schade:

- is vergoed en wordt verhaald door een brandverzekeraar, of
- is veroorzaakt door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen en deze schade, indien deze verzekerd zou zijn geweest, zou zijn vergoed en verhaald door een brandverzekeraar.

3.1.4 *Schade aan vervoermiddelen*

De aansprakelijkheid voor zaakschade aan vervoermiddelen veroorzaakt gedurende de tijd dat deze voor laden of lossen aanwezig zijn op of zich bevinden in de onmiddellijke nabijheid van de terreinen van *verzekerde* of daar waar *verzekerde* werkzaamheden verricht.

3.1.5 *Tentoonstellingen*

Aanspraken tot vergoeding van schade aan gebouwen en/of terreinen die aan een *verzekerde* - al dan niet tegen betaling - ter beschikking zijn gesteld voor deelneming aan tentoonstellingen, beurzen en manifestaties.

3.2 Motorrijtuigen

Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt met of door een motorrijtuig in de zin van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) met aanvullingen en wijzigingen. Deze uitsluiting geldt echter niet voor:

3.2.1 *Aanhangwagens*

Schade veroorzaakt met of door aanhangwagens, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.

3.2.2 *Laden/lossen*

Schade veroorzaakt met of door lading bij het laden of lossen van een motorrijtuig.

3.2.3 *Lading*

Schade veroorzaakt met of door lading die zich bevindt op dan wel valt of gevallen is van een motorrijtuig.

3.2.4 *Passagier*

Schade die door een *verzekerde* als passagier van een motorrijtuig is veroorzaakt. Bij zaakschade aan het motorrijtuig zelf zal geen beroep worden gedaan op de uitsluiting Opzicht als omschreven in artikel 3.1.

3.2.5 *Motorrijtuig in gebruik bij ondergeschikten*

De aansprakelijkheid van *verzekerde* als werkgever voor schade veroorzaakt met of door een motorrijtuig, waarvan de *verzekerde* geen eigenaar, bezitter of houder is en dat bij een ondergeschikte in gebruik was.

3.2.6 De in 3.2.1 tot en met 3.2.5 omschreven dekking geldt evenwel nimmer ter zake van de aansprakelijkheid voor schade waarvoor voor de aansprakelijk gestelde *verzekerde* een verzekeringsplicht bestaat krachtens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) of een analoge buitenlandse wet.

3.3 (Lucht)vaartuigen

Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van schade veroorzaakt met of door een (lucht)vaartuig. Deze uitsluiting geldt echter niet voor:

3.3.1 *Personenschade toegebracht met of door een vaartuig.*

3.3.2 Schade die door een *verzekerde* als passagier van een (lucht)vaartuig is veroorzaakt. Bij zaakschade aan het (lucht)vaartuig zelf toegebracht, zal geen beroep worden gedaan op de uitsluiting Opzicht als omschreven in artikel 3.1.

- 3.3.3 Zaakschade die is toegebracht met of door pontons, bakken, roeiboten en andere vaartuigen zonder motoren voor eigen voortstuwing, dan wel met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3 kW. Zaakschade die is toegebracht met of door vaartuigen met een waterverplaatsing van 20 m3 of meer blijft echter uitgesloten.

3.4 Aansprakelijkheidsverhogende bedingen

Niet gedekt zijn aanspraken voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings-, of ander beding van soortgelijke strekking, tenzij -en dan voor zover- *verzekerde* ook zonder een dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest.

3.5 (Op)geleverde zaak/verrichte dienst

Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van:

- 3.5.1 Zaakschade aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op)geleverd.
- 3.5.2 De kosten van terugroepen, verbeteren, vervangen of herstellen van de door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* (op)geleverde zaken, tenzij deze kosten zijn aan te merken als *bereddingskosten*.
- 3.5.3 De kosten van het opnieuw verrichten van de door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* uitgevoerde werkzaamheden.
- 3.5.4 De uitsluitingen als omschreven in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 gelden ook voor de *schade* voortvloeiende uit het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van de (op)geleverde zaken of verrichte werkzaamheden, ongeacht door wie de *schade* is geleden of de kosten zijn gemaakt.
- 3.5.5 Wordt door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op)geleverd zaakschade toegebracht aan andere zaken die eerder door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op)geleverd, dan gelden de in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 genoemde uitsluitingen niet voor die andere zaken.
- 3.5.6 Wordt door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn uitgevoerd zaakschade toegebracht aan andere zaken die eerder door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op)geleverd, dan gelden de in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 genoemde uitsluitingen niet voor die andere zaken.
- 3.5.7 De uitsluitingen als genoemd in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 gelden echter wel als de (op)geleverde zaken of de verrichte werkzaamheden onderwerp zijn van één en dezelfde overeenkomst.

3.6 Opzet

In afwijking van het bepaalde in artikel 7:952 BW zijn niet gedekt aanspraken tot vergoeding van *schade*, als die *schade* voor de aansprakelijk gestelde *verzekerde* het beoogde of zekere gevolg is van zijn handelen of nalaten. Wel gedekt is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor door zijn ondergeschikte(n) opzettelijk veroorzaakte *schade*, mits *verzekerde* ter zake van de opzettelijk veroorzaakte *schade* geen verwijt treft. Bij de toepassing van deze uitsluiting bij rechtspersonen zal slechts het opzet van de bestuurder in de zin van boek 2 Burgerlijk Wetboek worden beschouwd als opzet van de rechtspersoon; bij vennootschappen onder firma of commanditaire vennootschappen alleen het opzet van een beherend vennoot.

3.7 Molest

Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van *schade* veroorzaakt door of ontstaan uit molest. Onder molest is te verstaan: Gewapend conflict: elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de één de ander, gebruikmakend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Onder wapend conflict wordt mede verstaan het wapend optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties. Burgeroorlog: een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van een zelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is. Opstand: georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag. Binnenlandse onlusten: min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen op verschillende plaatsen binnen een staat. Oproer: een min of meer georganiseerde plaatselijke, gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag. Mouterij: een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn. Deze nadere omschrijving vormt een *onderdeel* van de tekst, die door het Verbond van *Verzekeraars* op 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage is gedeponeerd.

3.8 Atoomkernreactie

- 3.8.1 Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van *schade* veroorzaakt door, opgetreden bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties, onverschillig hoe de reactie is ontstaan.
- 3.8.2 Wel gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van *schade* veroorzaakt door radioactieve nucliden die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is, voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen. Onder kerninstallatie wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip. Voor zover krachtens enige wet of enig verdrag een *derde* voor de geleden *schade* aansprakelijk is, vindt artikel 3.8.2 geen toepassing.

3.9 Niet nakoming bereddingsplicht

Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van *schade* indien de *verzekeringnemer* of de *verzekerde* heeft nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van *schade* als bedoeld in artikel 7:957 BW voor zover daardoor de belangen van *verzekeraars* zijn geschaad.

3.10 Asbest

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van *verzekerden* voor door *derden* geleden *schade* veroorzaakt door, voortgevloeid uit of verband houdend met asbest of asbesthoudende zaken.

3.11 Sanctiewet- en regelgeving

Verzekeraars zijn niet gehouden om dekking of *schadeloosstelling* te bieden krachtens deze verzekering, indien dit een inbreuk zou vormen op sanctiewet- en regelgeving uit hoofde waarvan het *verzekeraars* verboden is om krachtens deze verzekering dekking te bieden of een *schadeloosstelling* uit te keren.

4. Schade

4.1 Verplichtingen bij *schade*

4.1.1 Zodra *verzekerde* op de hoogte is of behoort te zijn van een *aanspraak* of van *omstandigheden* die voor *verzekeraars* tot een uitkeringsplicht kan of kunnen leiden, is hij verplicht die *aanspraak* of *omstandigheden* zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is, aan *verzekeraars* te melden.

4.1.2 *Verzekerde* is verplicht binnen redelijke termijn aan *verzekeraars* alle inlichtingen en bescheiden, zoals aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en stukken betreffende strafvervolgning te verschaffen die voor *verzekeraars* van belang zijn om de aansprakelijkheid en hun uitkeringsplicht te beoordelen.

4.1.3 *Verzekerde* is verplicht zijn volle medewerking te verlenen en alles na te laten wat de belangen van *verzekeraars* zou kunnen *schaden*. Hij is verplicht zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid.

4.2 Gevolgen niet nakoming van de in artikel 4.1 genoemde verplichtingen bij *schade*

4.2.1 Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien *verzekerde* één of meer van de in artikel 4.1 genoemde verplichtingen niet is nagekomen, voor zover daardoor de belangen van *verzekeraars* zijn geschaad. Van het *schaden* van de belangen van *verzekeraars* is geen sprake bij een terechte erkenning van aansprakelijkheid of bij een erkenning van louter feiten.

4.2.2 Elk recht op uitkering komt te vervallen, indien *verzekerde* één of meer van de in artikel 4.1.1 of 4.1.2 genoemde verplichtingen niet is nagekomen met het opzet de *verzekeraars* te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt.

4.3 Schaderegeling

Verzekeraars belasten zich met de regeling en vaststelling van de *schade*. Zij hebben het recht benadeelde *derden* rechtstreeks *schadeloos* te stellen en met hen schikkingen te treffen. Bestaat de vergoeding van *schade* uit periodieke uitkeringen en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen hoger dan het *verzekerde* bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar de keuze van *verzekerde*, naar evenredigheid verminderd. Aanspraken van benadeelde *derden* tot vergoeding van *personenschade* zullen worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW.

4.4 Verjaring van vordering

4.4.1 Een rechtsovereenkomst tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daar van bekend is geworden.

4.4.2 De verjaring wordt gestuit door iedere onderhandeling tussen de verzekeraar en de tot uitkering gerechtigde of de benadeelde. In dat geval begint een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren te lopen met de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekeraar hetzij de *aanspraak* erkent, hetzij ondubbelzinnig aan degene met wie hij onderhandelt en, indien deze een ander is, aan de tot uitkering gerechtigde heeft medegedeeld dat hij de onderhandelingen afbreekt.

5. Premiebetaling en schade-uitkeringen

5.1 Begripsomschrijvingen

5.1.1 Onder "premie" wordt voor de toepassing van deze clausule mede verstaan de met de verzekering verband houdende overige verschuldigde bedragen.

5.1.2 Onder "*verzekerde*" wordt voor de toepassing van deze clausule mede verstaan *verzekeringnemer* alsmede ieder ander die de premie verschuldigd is.

5.2 Premie

- 5.2.1 De makelaar neemt op zich de premie als eigen schuld aan de verzekeraar(s) te zullen voldoen op het moment dat deze krachtens de verzekeringsovereenkomst verschuldigd wordt door de *verzekerde*. Tenzij uitdrukkelijk anders is of wordt overeengekomen zal betaling van de premie door de makelaar plaatsvinden door creditering van verzekeraar(s) in rekening-courant voor de krachtens de verzekeringsovereenkomst door de *verzekerde* verschuldigde premie, op welk moment de *verzekerde* jegens verzekeraar(s) zal zijn gekweten.
- 5.2.2 *Verzekerde* is gehouden de premie aan de makelaar te vergoeden. Ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten en de *verzekerde* aan deze tweede tussenpersoon heeft betaald, is de *verzekerde* door deze betaling tegenover de makelaar eerst gekweten, wanneer deze tweede tussenpersoon aan de makelaar de premie heeft vergoed.
- 5.2.3 Onverminderd de aansprakelijkheid van *verzekerde* tot betaling van de verschuldigde premie aan de makelaar, zal de verzekering slechts van kracht zijn voor de termijn waarvoor de premie aan de makelaar is betaald alsmede voor de termijn, waarvoor de makelaar *verzekerde* krediet heeft verleend. *Verzekerde* zal bij de interpretatie hiervan geacht worden krediet te hebben gehad, tenzij hem dit schriftelijk is opgezegd.
- 5.2.4 Door het tot stand komen van de verzekering is de makelaar door de *verzekerde* onherroepelijk gemachtigd verzekeraar(s) tussentijds van hun verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst te ontslaan indien de *verzekerde* of, ingeval via een tweede tussenpersoon is gesloten, deze tweede tussenpersoon nalaat de premie aan de makelaar te voldoen. De makelaar zal verzekeraar(s) niet van hun verplichtingen ontslaan zonder *verzekerde* vooraf schriftelijk van zijn voornemen in kennis te hebben gesteld.
- 5.2.5 In geval de *verzekerde* in staat van faillissement of surseance van betaling geraakt eindigt het onder 5.2.3. genoemde krediet onmiddellijk en zijn *verzekeraars* ontslagen van hun verplichtingen uit hoofde van de verzekeringsovereenkomst als hiervoor onder 5.2.4. genoemd. Deze rechtsgevolgen treden in door het enkele uitspreken van het faillissement of de surseance zonder dat voorafgaande ingebrekestelling is vereist. De curator of bewindvoerder is gedurende een maand na de datum van het uitspreken van het faillissement of de surseance, of, indien dit later is, tot 14 dagen nadat de makelaar hem over het vervallen van het krediet, het ontslag van de *verzekeraars* van hun verplichtingen en van de bevoegdheid tot eventueel doen herleven van de dekking in kennis heeft gesteld, bevoegd om de dekking te laten herleven, ook ten aanzien van na de datum van faillissement of surseance gevallen *schaden*, indien en voor zover hij de totaal verschuldigde premie heeft betaald.

5.3 Schade-uitkeringen en premierestituties

- 5.3.1 Tenzij de rechthebbende *verzekerde* anders wenst en dit vooraf schriftelijk aan *verzekeraars* heeft medegedeeld zal de makelaar *verzekeraars* in rekening-courant voor de verschuldigde *schade*-uitkeringen en premierestituties debiteren. *Verzekeraars* zullen daardoor zijn gekweten, zodra de *schade*-uitkering door de rechthebbende zal zijn ontvangen, respectievelijk met hem zal zijn verrekend in overeenstemming met de wet dan wel een tussen hem en de makelaar bestaande regeling. Indien de *verzekeraars* de *schadepenningen* hebben betaald aan de makelaar en deze in gebreke blijft om deze aan de rechthebbende door te betalen, kunnen *verzekeraars* de *schadepenningen* van de makelaar terugvorderen indien zij tot hernieuwde betaling worden aangesproken door de rechthebbende. Indien de makelaar de van *verzekeraars* ontvangen *schadepenningen* heeft doorbetaald aan de tweede tussenpersoon, maar deze laatste in gebreke blijft voor doorbetaling zorg te dragen, zal de makelaar de *schadepenningen* van de tweede tussenpersoon kunnen terugvorderen indien hij hetzij door de rechthebbende wordt aangesproken tot rechtstreekse betaling, hetzij de *verzekeraars* die *schadepenningen* van de makelaar terugvorderen, zoals in dit lid voorzien.
- 5.3.2 De makelaar zal de *schade*-uitkeringen en premierestituties aan de rechthebbende afdragen. De makelaar is evenwel tot niet meer gehouden dan tot betaling van het saldo dat resteert na verrekening van deze *schade*-uitkeringen en premierestituties met ten tijde van het ontstaan van de afdrachtverplichting al dan niet opeisbare doch reeds vaststaande vorderingen op *verzekerde* uit hoofde van welke verzekering ook. Deze verrekening zal evenwel niet plaatsvinden bij verzekeringen die aan toonder of order zijn gesteld, tenzij de *verzekeringnemer* tot de uitkering is gerechtigd en bij verplichte aansprakelijkheidsverzekeringen. Indien op het recht op uitkering een pandrecht rust als bedoeld in artikel 3:229 BW, ofwel een voorrecht als bedoeld in art 3:283 BW, alsook in geval van een onverplichte verzekering tegen aansprakelijkheid, zal de verrekening zich niet verder uitstrekken dan tot hetgeen de *verzekeringnemer* verschuldigd is ter zake van de verzekering waarop de uitkering wordt gedaan.
- 5.3.3 Aanspraken van benadeelde *derden* tot vergoeding van de *personenschade* zullen worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW.

5.4 Naverrekening

- 5.4.1 Indien de premie wordt gebaseerd op veranderlijke gegevens (zoals jaarloon of jaarlijkse omzet), is *verzekeringnemer* verplicht om binnen drie (3) maanden na het einde van ieder *verzekeringsjaar* aan *verzekeraars* de gegevens te verschaffen, die nodig zijn om de definitieve premie vast te stellen.
- 5.4.2 Indien *verzekeringnemer* de gevraagde gegevens niet of niet tijdig verstrekt, hebben *verzekeraars* het recht de definitieve premie op basis van geschatte gegevens vast te stellen.
- 5.4.3 Naar gelang de definitieve premie hoger of lager is dan de voorschotpremie, zal het meerdere alsnog aan *verzekeringnemer* in rekening worden gebracht respectievelijk zal het mindere alsnog aan *verzekeringnemer* worden gerestitueerd, uiteraard met inachtneming van een eventueel van toepassing zijnde minimumpremie.

6. Wijziging van het risico

- 6.1 De premie en voorwaarden gelden voor de activiteiten van *verzekerde(n)* binnen de in de polis omschreven hoedanigheid.
- 6.2 Indien deze activiteiten in belangrijke mate worden gewijzigd zijn *verzekeraars* bevoegd een verandering van premie en/of voorwaarden aan de orde te stellen.
- 6.3 *Verzekeringnemer* dient *verzekeraars* binnen een redelijke termijn over de wijziging te informeren; de dekking blijft echter onverminderd van kracht.
- 6.4 Indien deze wijziging een zodanige verzwaaring van het risico met zich meebrengt dat *verzekeraars* niet dan wel tegen gewijzigde premie en/of voorwaarden deze verzekering wenselijk voert te zetten, zullen *verzekeraars* zulks binnen dertig (30) dagen na ontvangst van de in artikel 6.3 bedoelde kennisgeving aan *verzekeringnemer* meedelen, met dien verstande dat:
- 6.4.1 Indien de premie en/of voorwaarden worden gewijzigd heeft *verzekeringnemer* gedurende dertig (30) dagen na kennisgeving daarvan het recht deze wijziging te weigeren. De dekking voor de nieuwe activiteiten vervalt dan met ingang van de dag dat *verzekeraars* de kennisgeving van die weigering hebben ontvangen.
- 6.4.2 Indien *verzekeraars* aan *verzekeringnemer* meedelen de nieuwe activiteiten niet onder de verzekering te willen dekken, heeft *verzekeringnemer* gedurende dertig (30) dagen na kennisgeving daarvan het recht de verzekering te beëindigen. De verzekering vervalt dan met ingang van de dag dat *verzekeraars* de kennisgeving daarvan hebben ontvangen.
- 6.5 Indien verzuimd is aan *verzekeraars* mededeling te doen als bedoeld in artikel 6.3. zijn *verzekeraars* slechts gehouden die *schade* te vergoeden, welke ook ten laste van *verzekeraars* zou zijn gekomen als de activiteiten van *verzekerde(n)* binnen de in de polis omschreven hoedanigheid niet waren gewijzigd.

7. Duur en einde van de verzekering

- 7.1 De verzekering begint op de ingangsdatum en eindigt op de contractvervaldatum om 00.00 uur. De verzekering wordt echter stilzwijgend verlengd met de in de polis aangegeven termijn, tenzij de verzekering minstens twee maanden vóór de contractvervaldag schriftelijk door *verzekerde*, of drie maanden vóór de contractvervaldag door (een) *verzekeraar(s)* is opgezegd.

Een gedane opzegging is slechts van kracht, indien zij tot de contractvervaldatum van de verzekering wordt gehandhaafd en zal, indien zij voor die datum wordt herroepen, geacht worden nimmer te hebben plaatsgehad.

7.2 Opzegging door verzekeringnemer

De verzekering eindigt indien *verzekeringnemer* de herziening van de premie of voorwaarden weigert overeenkomstig het bepaalde in de artikelen, 6.4 en 19.6

7.3 Opheffing bedrijf of beëindiging van beroep

De verzekering eindigt voor het bedrijf of beroep op het moment dat dit bedrijf wordt opgeheven of het beroep wordt beëindigd.

8. Verdeling

Indien *verzekeraars* op de verzekering betrokken zijn door tussenkomst van een namens hen optredende gevolmachtigde agent, dan is door hen getekend voor de aandelen van de *verzekeraars* volgens de bedoelde verdeling. Op verzoek van *verzekerde* verstrekt de makelaar een overzicht van de *verzekeraars* en hun aandelen.

9. Toepasselijk recht

Op deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

10. Geschillen

Alle geschillen betreffende deze overeenkomst zijn onderworpen aan de uitspraak van de bevoegde rechter te Rotterdam.

11. Mededelingen

- 11.1 *Verzekeraars* en *verzekerde(n)* kunnen alle voor elkaar bestemde mededelingen rechtsgeldig aan de makelaar doen.
- 11.2 Alle mededelingen door de makelaar aan *verzekerde(n)* kunnen rechtsgeldig geschieden aan het laatste aan hem bekendgemaakte adres van de op het polisblad vermelde *verzekerde(n)*.

12. Privacybescherming

De bij de aanvraag van deze verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader te overleggen persoonsgegevens worden door zowel de makelaar als *verzekeraars* verwerkt. Op deze verwerking door de makelaar en/of *verzekeraars* is het privacyreglement van de makelaar respectievelijk de *verzekeraars* van toepassing. Hierin staan de rechten van *verzekerde* beschreven en hoe *verzekerde* deze rechten kan uitoefenen. De makelaar en *verzekeraars* zullen op eerste verzoek van *verzekerde* het bij hen geldende privacyreglement verstrekken en/of het kan worden geraadpleegd op de website van de betreffende makelaar of verzekeraar.

Bijzondere voorwaarden

Rubriek I: Algemene aansprakelijkheid

13. Nadere dekkingsomschrijving

- 13.1 Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden alsmede met inachtneming van het *verzekerde* bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade van derden*, mits:
- 13.1.1 de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld; en
- 13.1.2 de *aanspraak* respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was.
- 13.2 Indien een omstandigheid tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze omstandigheid. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *verzekeraars* van de *aanspraak* of omstandigheid is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of omstandigheid wordt toegerekend.

14. Aanvullende uitsluitingen

- 14.1 **Milieuaantasting**
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade van derden* in verband met een *milieuaantasting*.
- 14.2 **Werkgeversaansprakelijkheid**
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid als werkgever tegenover ondergeschikten.

Rubriek II: Werkgeversaansprakelijkheid

15. Aanvullende begripsomschrijving

In deze rubriek wordt *personenschade* onderscheiden naar *personenschade* ten gevolge van een:

15.1 Ongeval

Onder ongeval wordt verstaan:

Een plotseling van buitenaf en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld.

15.2 Beroepsziekte

Onder beroepsziekte wordt verstaan:

Een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte, niet zijnde het gevolg van een ongeval.

16. Nadere dekkingsomschrijving

- 16.1 Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden alsmede met inachtneming van het *verzekerde* bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van *verzekerde* als werkgever tegenover ondergeschikten, mits:
- 16.1.1 de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld; en
- 16.1.2 de *aanspraak* respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was.
- 16.2 Indien een omstandigheid tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze omstandigheid. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *verzekeraars* van de *aanspraak* of omstandigheid is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of omstandigheid wordt toegerekend.
- 16.3 Goed Werkgeverschap (artikel 7:611 BW)**
- 16.3.1 In aanvulling op het bepaalde in artikel 1.6 wordt onder *schade* eveneens verstaan de door een ondergeschikte van *verzekerde* als genoemd in artikel 1.2.1 t/m 1.2.3 geleden *schade* in verband met een ongeval, als gevolg waarvan door de ondergeschikte zaakschade en/of personenschade wordt geleden en waarvoor de hiervoor genoemde *verzekerde* op grond van artikel 7:611 BW een behoorlijke verzekering (of vergoeding ten behoeve van een dergelijke verzekering) had dienen te verzorgen.
- 16.3.2 Indien ten tijde van de in artikel 16.3.1 genoemde *schade* ten behoeve van de daar genoemde ondergeschikten een SVI, WEGAM of een vergelijkbare verzekering (hierna te noemen: andere polis) van kracht is, biedt de onderhavige verzekering - in afwijking van het bepaalde in artikel 3.2. - eveneens dekking als de *schade* is veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen, echter met inachtneming van de navolgende aanvullende bepalingen;
- 16.3.3 Indien de andere polis geen aansprakelijkheidsverzekering betreft, wordt artikel 2.8 van de Algemene Voorwaarden vervangen door de navolgende bepaling:
- De *schadevergoeding* onder die andere polis wordt in mindering gebracht op de *schadevergoeding* ingevolge de door dit artikel verleende dekking.
- Uitgesloten blijft echter:
- Schade* veroorzaakt tijdens deelname aan wedstrijden, straatraces, snelheidsproeven of -ritten;
  - Schade* waarbij de bestuurder van het motorrijtuig onder zodanige invloed van alcoholhoudende drank en/of enig bedwelmend, opwekkend of geneesmiddel verkeerde, dat hij niet in staat kon worden geacht het motorrijtuig naar behoren te besturen, dan wel door de wet of overheid is of zou zijn verboden;
  - Schade* waarbij de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig voor het motorrijtuig wettelijk voorgeschreven rijbewijs, dan wel de bestuurder de rijbevoegdheid is ontnomen of onvoorwaardelijk is ontzegd.
- 16.3.4 De uitsluitingen als omschreven in artikelen 16.3.3b en 16.3.3c gelden niet ten aanzien van *schade* geleden door ondergeschikten die aantonen dat de daarin genoemde *omstandigheden* zich buiten hun weten en tegen hun wil hebben voorgedaan en dat hen daarvan geen enkel verwijt treft.
- 16.3.5 Indien ten tijde van de in artikel 16.3.1 genoemde *schade* ten behoeve van de daar genoemde ondergeschikten geen andere polis van kracht is, wordt artikel 3.2.1 t/m 3.2.6 ten aanzien van de in artikel 16.3.1 genoemde dekking geacht te zijn doorgehaald.
- 16.3.6 Een eventueel toepasselijk eigen risico voor zaakschade of personenschade geldt, afhankelijk van de aard van de in eerste instantie door de ondergeschikte ten gevolge van het ongeval geleden *schade* (zaakschade of personenschade), ook met betrekking tot de in artikel 16.3.1 bedoelde *schade*.

17. Aanvullende uitsluiting

- 17.1 Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van arbeidsomstandigheden, indien zulks is geschied in opdracht van of met goedvinden van *verzekerde(n)*.
- 17.2 Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van die betreffende *verzekerde*, die door een lid van de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

Rubriek III: Milieuaansprakelijkheid (plotselinge aantasting)

18. Nadere dekkingsomschrijving

- 18.1 Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de Algemene Voorwaarden alsmede met inachtneming van het *verzekerde* bedrag en het eigen risico, de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* van *derden* in verband met een *milieuaantasting* die plotseling en onzeker is en niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in-)werkend proces, mits:
- 18.1.1 de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld; en
- 18.1.2 de *aanspraak* respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was.
- 18.2 Indien een omstandigheid tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze omstandigheid. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *verzekeraars* van de *aanspraak* of omstandigheid is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of omstandigheid wordt toegerekend.

19. Aanvullende uitsluitingen en bepalingen

19.1 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid als werkgever tegenover ondergeschikten.

19.2 Bereddingskosten eigen locatie

Verzekeraars vergoeden nimmer kosten door wie ook gemaakt teneinde de *milieuaantasting* op en de gevolgen daarvan voor een locatie van *verzekerde* te beperken of ongedaan te maken, behoudens voor zover *verzekerde* aantoont, dat deze kosten tevens *bereddingskosten* zijn.

19.3 Overtreding voorschriften

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van het milieu, indien zulks is geschied in opdracht of met goedvinden van *verzekerde(n)*. Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van die betreffende *verzekerde* die door een lid van de directie is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

19.4 Opzet

In aanvulling op hetgeen is bepaald in artikel 3.6 geldt dat indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* wordt verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.

19.5 Genetische schade

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor genetische *schade*.

19.6 Wetswijziging

Verzekeraars hebben het recht, indien gedurende de *geldigheidsduur* van de verzekering het aansprakelijkheidsrisico wordt of zal worden verzwaaard door wetgeving in formele of materiële zin, de verzekering te herzien met ingang van een door *verzekeraars* te bepalen datum, met inachtneming van een termijn van ten minste twee (2) maanden. De *verzekeringnemer* heeft het recht de herziening van de overeenkomst te weigeren binnen dertig (30) dagen nadat hem daarvan mededeling is gedaan.